

یادداشت

بازرسی آژانس گره گشاست

حسین لاسجر دی

دیپلمات و کارشناس روابط بین الملل پرونده هسته‌ای ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر سر چند سوال آژانس از ایران باز است. پاسخ به این سوالات می‌تواند موجب گشایش در پرونده هسته‌ای شود. گاهی مذاکرات سیاسی در ارتباط با پرونده هسته‌ای به بن‌بست می‌خورد، در اینجا مذاکرات فنی و پاسخ‌های تهران به برخی سوالات آژانس توانسته پرونده هسته‌ای ایران را از بن‌بست خارج کند و طرفین را برای برداشتن گام‌های عملی برای بازگشت به برجام ترغیب کند. جمهوری اسلامی در تلاش است که مذاکره با تمام نوساناتی که دارد، منقطع نشود. ایران سعی دارد با توجه به فشار سیاسی که غربی‌ها علیه تهران وارد می‌کنند، از مذاکرات به عنوان یک برگ برنده استفاده کند تا از لحاظ دیپلماتیک به اثبات برساند که همواره از مذاکره و گفت‌وگو حمایت می‌کند. تاکنون چندین بار ایران را از اهرم مذاکرات فنی استفاده کرده است تا مذاکرات سیاسی قفل شده را راه‌اندازی کند. از این جهت و با در نظر گرفتن تمامی نوسانات در مذاکرات هسته‌ای اکنون ورود هیات آژانس به ایران می‌تواند با عنوان یک تسهیل‌کننده عمل کند و گره مذاکرات هسته‌ای را باز نماید. بازرسان آژانس در سفر به تهران بررسی‌هایی را انجام داده و گزارشی را به دبیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ارائه می‌دهند. مشق و گزارش آژانس تابعی از عناصر سیاسی است. از این منظر بازرسان آژانس در گزارش خود فضای کلی مذاکرات را در نظر می‌گیرند. فضای جهانی را در ارتباط بر گزارش آنها اثر می‌گذارد. در این معنا که بازرسان به عنوان بال‌های نظارتی آژانس عمل می‌کنند، اما مسیر گزارش آنها تاثیر گرفته از فضای بین‌الملل است. از این جهت است که گاهی مذاکرات مثبت است، اما اثر عملی در روند پرونده هسته‌ای و احیای برجام نمی‌گذارد و فشارها نیز افزایش می‌یابد. آخرین مذاکرات بین ایران و اروپایی‌ها مدت‌ها پیش صورت گرفته است و بخشی از ابهامات در مذاکرات نیز مربوط به سوالات سه‌گانه آژانس بوده است و قطعنامه اخیر آژانس نیز در مورد همین سوالات سه‌گانه بود که در آن از تهران خواسته شده که با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و در آن تعامل شود و به سوالات آژانس پاسخ دهد. از این منظر اگر ماموران و بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در تهران به پاسخ‌های دقیق و قاطع ایران برسند، گام مهمی در احیای برجام برداشته خواهد شد. البته باید دید در حال حاضر طرفین از اراده لازم و خصوصاً اراده سیاسی برای بازگشت به توافق برخوردار هستند یا خیر؟

در پیچه

رسانه لبنانی مدعی شد:

احتمال دیدار بن سلمان و رئیس‌در حاشیه نشست اردن

یک رسانه لبنانی به نقل از منابع مطلع مدعی شد که در حاشیه نشست اردن مسئولان ایرانی و سعودی دیدار مهمی خواهند داشت. پایگاه خبری النشرة در گزارشی اعلام کرد که بعد از برگزاری نشست بغداد در ماه آگوست گذشته، امان - پایتخت اردن - قرار است در بیستم ماه جاری میلادی (دسامبر) میزبان نشست منطقه‌ای در خصوص عراق باشد. در این نشست قرار است ایران و ترکیه و تعدادی از کشورهای عربی از جمله عربستان مشارکت داشته باشند. برخی منابع لبنانی با اشاره به اینکه قرار است در این نشست موضوع انتخاب رئیس‌جمهور لبنان بررسی شود مدعی شدند که محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان و سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران در حاشیه این نشست باهم دیدار خواهند کرد. این در حالی است که منابع ایرانی تاکنون چنین خبری را تایید نکرده‌اند. همچنین منابع مطلع از فضای مذاکرات اخیر ایران و عربستان مدعی‌اند که نشست‌های تهران و ریاض در بغداد به نتایج ملموسی نرسیده است. این منابع می‌گویند که مطالبات عربستان برای باز کردن صفحه جدید روابط با ایران روی مساله جنگ یم متمرکز است، اما ایران خواهان بازگشایی سفارتخانه‌هاست. این منابع می‌گویند که در مذاکرات ایران و عربستان به هیچ وجه به پرونده لبنان پرداخته نشده است. منابع مطلع با اشاره به اهمیت نشست اردن که با نظارت فرانسه برگزار خواهد شد از دیدار مهم میان مسئولان ایرانی و سعودی در حاشیه این نشست خبر دادند. در پی گفت‌وگوی تلفنی میان امانوئل مکرון، رئیس‌جمهور فرانسه و محمد شیاع السودانی، نخست‌وزیر عراق کاخ الیزه از برگزاری نشست مهم منطقه‌ای در اردن قبل از پایان سال میلادی خبر داد. کاخ الیزه اعلام کرد که در این نشست همانند نشست ۲۸ آگوست ۲۰۲۱عراق و کشورهای همجوار به علاوه فرانسه مشارکت خواهند داشت. پیش از این فواد حسین، وزیر خارجه عراق در نشست خبری مشترک با سامح شکرى و ائمن الصفدى، وزرای خارجه مصر و اردن گفت که یک نشست منطقه‌ای دیگر در خصوص عراق در تاریخ ۲۰ دسامبر جاری در امان پایتخت اردن برگزار خواهد شد و انتظار می‌رود که ایران و ترکیه نیز در این نشست شرکت کنند. وی تأکید کرد: نسخه دوم نشست بغداد در بیستم ماه جاری در امان برگزار می‌شود، در نشست اول ایران و ترکیه حضور داشتند و انتظار داریم که این دو کشور در نشست آتی نیز شرکت کنند. اخیراً فیصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان در اظهاراتی گفت که ایران بخشی از منطقه و همسایه ماست. وی گفت: ما به دراز کردن دست خود به سوی همسایگان مان در ایران ادامه می‌دهیم. حرف‌های مثبتی از ایران می‌شنویم و امیدواریم که این حرف‌ها به روابط مثبت تبدیل شود.

عزت ا... یوسفیان ملادر گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

چین به صورت رسمی امضای خود را در بیانیه ضدایرانی پس بگیرد

رئیس‌جمهور چین شخصاً باید درباره بیانیه ضدایرانی اعلام موضع کند نه معاون نخست‌وزیر

ایران باید خواسته بیشتری از چین درباره بیانیه ضدایرانی داشته باشد

واکنش ایران به اقدام اخیر چین باید شدیدتر باشد

از کشوری که متحد ایران محسوب می‌شود انتظار نداشتیم علیه ایران بیانیه بدهد

چین نباید کاری می‌کرد که باعث خشنودی آمریکاشود

فرستادن معاون نخست‌وزیر چین به ایران برای دلجویی کافی نیست

چین باید بداند مادر وضعیت گذرایی قرار داریم

آرمان ملی – احسان انصاری: آیا رفتاری که دولت و مجلس در مقابل امضای چین در بیانیه ضدایرانی داشتند متناسب با این اقدام بود؟ در حالی که دولت تخم‌مرغ‌هایش را در سبد مرارده با چین گذاشته این اقدام چه پیام‌هایی برای رابطه ایران و چین در آینده خواهد داشت؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات یادکتر عزت ا... یوسفیان ملا، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی و رئیس کارگروه قرار داد ۲۵ساله ایران و چین در دولت روحانی گفت وگو کرده است. یوسفیان ملا معتقد است: «در عرصه بین‌المللی عمل متقابل وجود دارد. جمهوری اسلامی می‌تواند عنوان کند که اگر چین رو بکردی که در پیش گرفته را اصلاح نکند ایران از این پس کشور تایوان را به رسمیت می‌شناسد. این موضوع به تنهایی در مقابل اقدامی که چین انجام داده کافی است و یک اقدام متقابل جدی به‌شمار می‌رود. نکته مهم در این زمینه این است که نباید اقدامی انجام بدهیم که باعث خشنودی آمریکا و برخی کشورهای اروپایی شود. چین و ایران باید این نکته مهم را در نظر داشته باشند که در کنار هم می‌توانند دستوردهای بین‌المللی داشته باشند و به تنهایی با چالش مواجه خواهند شد. این موضوعی است که دو کشور باید به آن توجه داشته باشند.» در ادامه ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

این موضوع نشان می‌دهد که ایران و چین در زمینه‌های مختلف با هم منافع مشترک دارند. این موضوع نشان می‌دهد که عرصه روابط بین‌الملل عرصه احساسات و محاسنات نیست و هر کشور در هر موضوعی براساس منافع خود عمل می‌کند. چین به خوبی می‌دانست که اگر ایران از کمسیون مقام زن اخراج شود و این بدعت گذاشته شود این اتفاق ممکن است در آینده برای آنها نیز اتفاق بیفتد. عضویت در چنین کمسیون‌هایی مدت‌دار است و هر کشوری جز عضویت در سازمان ملل که مدت‌دار نیست برای موضوع به تنهایی در مقابل اقدامی که چین انجام داده کافی است و یک اقدام متقابل جدی به‌شمار می‌رود. نکته مهم در این زمینه این است که نباید اقدامی انجام بدهیم که باعث خشنودی آمریکا و برخی کشورهای اروپایی شود. چین و ایران باید این نکته مهم را در نظر داشته باشند که در کنار هم می‌توانند دستوردهای بین‌المللی داشته باشند و به تنهایی با چالش مواجه خواهند شد. این موضوعی است که دو کشور باید به آن توجه داشته باشند. نکته دیگر اینکه به دلیل اینکه بیانیه ضدایرانی توسط رئیس‌جمهور چین به‌عنوان عالی‌ترین مقام این کشور امضا شده بود ایران باید خواسته بیشتری مطرح می‌کرد و از رئیس‌جمهور چین می‌خواست که شخصاً در این زمینه اعلام موضع کند و نه اینکه معاون نخست‌وزیر خود که یک مقام رده پایین‌تر است را برای دلجویی متعلق به ایران است و در این موضوع هیچ شکی وجود ندارد. من تاکنون مشاهده نکرده‌ام که رهبر یک کشور دیگر در کنار کشورهای عربی منطقه خلیج فارس چنین بیانیه‌ای را امضا کرده باشد و چین تنها کشوری است که مبادرت به این کار کرده است. به همین دلیل عکس‌العمل ایران نسبت به اقدام اخیر چین باید بیش از این و شدیدتر باشد. چین باید در سطح بالاتری نسبت به این موضوع واکنش نشان یابد و نه در سطح معاون نخست‌وزیر. به هر حال آثار و پیامدهای این بیانیه همچنان وجود دارد و در آینده نیز وجود خواهد داشت. در نسخه‌ای که کشورهای عربی برای سازمان ملل و رسانه‌های جهان ارسال کرده‌اند امضای چین نیز پای این بیانیه قرار دارد. به همین دلیل انتظار از دولت و مجلس در ایران این بود که با حفظ منافع مشترکی که بین ایران و چین وجود دارد واکنش جدی‌تری به این موضوع نشان داده می‌شد. چین باید به این نکته واقف باشد که ایران در وضعیت گداری قرار دارد و وضعیت تحریم همیشگی نیست و هر لحظه امکان دارد این شرایط تغییر کند. این کشور باید بداند که اگر تحریم‌ها علیه ایران برداشته شود قدرت ایران نسبت به گذشته بیشتر خواهد شد و ایران صورت کلی‌رفع اثر شود و پیامدهایی که ممکن است به‌همراه داشته باشد از بین برود. شرایط باید به شکلی باشد که چین به صورت رسمی امضای خود را در بیانیه اخیر پس بگیرد و عنوان کند که نام چین نباید در این بیانیه وجود داشته باشد. تنها در چنین شرایطی است که اقدام اخیر چین در مقابل ایران بلااثر خواهد شد.

این موضوع نشان می‌دهد که ایران و چین در زمینه‌های مختلف با هم منافع مشترک دارند. این موضوع نشان می‌دهد که عرصه روابط بین‌الملل عرصه احساسات و محاسنات نیست و هر کشور در هر موضوعی براساس منافع خود عمل می‌کند. چین به خوبی می‌دانست که اگر ایران از کمسیون مقام زن اخراج شود و این بدعت گذاشته شود این اتفاق ممکن است در آینده برای آنها نیز اتفاق بیفتد. عضویت در چنین کمسیون‌هایی مدت‌دار است و هر کشوری جز عضویت در سازمان ملل که مدت‌دار نیست برای موضوع به تنهایی در مقابل اقدامی که چین انجام داده کافی است و یک اقدام متقابل جدی به‌شمار می‌رود. نکته مهم در این زمینه این است که نباید اقدامی انجام بدهیم که باعث خشنودی آمریکا و برخی کشورهای اروپایی شود. چین و ایران باید این نکته مهم را در نظر داشته باشند که در کنار هم می‌توانند دستوردهای بین‌المللی داشته باشند و به تنهایی با چالش مواجه خواهند شد. این موضوعی است که دو کشور باید به آن توجه داشته باشند. نکته دیگر اینکه به دلیل اینکه بیانیه ضدایرانی توسط رئیس‌جمهور چین به‌عنوان عالی‌ترین مقام این کشور امضا شده بود ایران باید خواسته بیشتری مطرح می‌کرد و از رئیس‌جمهور چین می‌خواست که شخصاً در این زمینه اعلام موضع کند و نه اینکه معاون نخست‌وزیر خود که یک مقام رده پایین‌تر است را برای دلجویی متعلق به ایران است و در این موضوع هیچ شکی وجود ندارد. من تاکنون مشاهده نکرده‌ام که رهبر یک کشور دیگر در کنار کشورهای عربی منطقه خلیج فارس چنین بیانیه‌ای را امضا کرده باشد و چین تنها کشوری است که مبادرت به این کار کرده است. به همین دلیل عکس‌العمل ایران نسبت به اقدام اخیر چین باید بیش از این و شدیدتر باشد. چین باید در سطح بالاتری نسبت به این موضوع واکنش نشان یابد و نه در سطح معاون نخست‌وزیر. به هر حال آثار و پیامدهای این بیانیه همچنان وجود دارد و در آینده نیز وجود خواهد داشت. در نسخه‌ای که کشورهای عربی برای سازمان ملل و رسانه‌های جهان ارسال کرده‌اند امضای چین نیز پای این بیانیه قرار دارد. به همین دلیل انتظار از دولت و مجلس در ایران این بود که با حفظ منافع مشترکی که بین ایران و چین وجود دارد واکنش جدی‌تری به این موضوع نشان داده می‌شد. چین باید به این نکته واقف باشد که ایران در وضعیت گداری قرار دارد و وضعیت تحریم همیشگی نیست و هر لحظه امکان دارد این شرایط تغییر کند. این کشور باید بداند که اگر تحریم‌ها علیه ایران برداشته شود قدرت ایران نسبت به گذشته بیشتر خواهد شد و ایران صورت کلی‌رفع اثر شود و پیامدهایی که ممکن است به‌همراه داشته باشد از بین برود. شرایط باید به شکلی باشد که چین به صورت رسمی امضای خود را در بیانیه اخیر پس بگیرد و عنوان کند که نام چین نباید در این بیانیه وجود داشته باشد. تنها در چنین شرایطی است که اقدام اخیر چین در مقابل ایران بلااثر خواهد شد.

چین به خوبی می‌دانست که اگر ایران از کمسیون مقام زن اخراج شود و این بدعت گذاشته شود این اتفاق ممکن است در آینده برای آنها نیز اتفاق بیفتد

موضوعی است که نیاز به بررسی و واکاوی سیاسی دارد. این اتفاق در حالی رخ داده است که چین در جزیره تایوان با چالشی مواجه است. البته شرایط تایوان با جزایر سه‌گانه ایرانی با هم متفاوت است. تایوان سال‌هاست که رئیس‌جمهور انتخاب می‌کند و شرایطی متفاوت

همه کشورها در عرصه بین‌المللی به دنبال منافع خود هستند و به شکلی عمل می‌کنند که منافع ملی آنها تأمین شود. به همین دلیل برخی افراد که در شرایط کنونی اظهار نظرهای احساسی می‌کنند و عنوان می‌کنند باید با چین مقابله کرد رو یک‌دصحیحی را در پیش گرفته‌اند و اظهارات آنها با واقعیت همخوانی ندارد

در این اجلاس شرکت کند و به‌همراه این کشورهای عربی این بیانیه را امضا کند. این اتفاق حتی توسط کشورهایی مانند آمریکا و برخی کشورهای اروپایی نیز که با ما مشکل دارند نیز رخ نداده بود. به همین دلیل اقدام اخیر چین برای ما تعجب‌برانگیز و غیرمنتظره بود. این در حالی است که چین در عرصه بین‌المللی متحد ما به‌شمار می‌رود. ما با کشور چین منافع و تعهد مشترک داریم. به ماجرای کنار گذاشتن جمهوری اسلامی از کمسیون مقام زن سازمان ملل متحد یکی از کشورهایی که با این طرح مخالفت کرد چین بود.

فرارو

قطار قیمت‌ها پر قدرت تر از قبل به راه افتاد

فرمانده اقتصاد کشور کجاست؟

سی‌امین روز مرداد ماه سال گذشته بود که محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری به عنوان مسئول هماهنگی تیم اقتصادی دولت منصوب شد. این چنین بود که معاون اول رئیس‌جمهوری همزمان مسئولیت فرماندهی اقتصاد ایران را برعهده گرفت. هر چند سیدابراهیم رئیسی دلیل انتخاب محمد مخبر به عنوان فرمانده اقتصادی را پیشگیری از بگومگوهای احتمالی در آینده عنوان کرد. رئیسی پس از معرفی کابینه در برنامه‌ای تلویزیونی درباره وظایف مسئول هماهنگی تیم اقتصادی دولت که در رسانه‌ها به عنوان فرمانده اقتصادی از آن یاد شده، گفته بود: «در دولت ضروری می‌دانیم که جایگاهی به عنوان هماهنگ‌کننده باشد و لذا معاون اول دولت مسئول هماهنگی تیم اقتصادی است و همه بخش‌ها با معاون اول هماهنگ خواهند کرد یعنی در طرح‌ها و بحث‌ها، آهنگ واحدی از دولت شنیده خواهد شد. من این را در مجلس و در جلسه رأی اعتماد وزرا هم اعلام کردم و اینجا هم می‌گویم معاون اول، مسئول هماهنگی تیم اقتصادی دولت است. هم جایگاه قدرت قانونی‌اش از بخش‌های دیگر بیشتر است و هم اینکه تیم اقتصادی کاملاً می‌تواند با ایشان هماهنگ کار کند در عین اینکه در ستاد اقتصادی، بخش‌های دیگر هم در جریان قرار خواهند گرفت.»

◀ فرمانده اقتصادی چه می‌کند؟

در اولین ماه‌های سال جاری، دولت تصمیم به حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی با هدف مدیریت ارزی در کشور گرفت. این اتفاق زمینه را برای بروز توری چشمگیر در حوزه مواد غذایی مهیا کرد. بر اساس داده‌های موجود، تورم نقطه‌ای خوراک‌ی‌ها در مهرماه سالجاری به عدد ۷۰٫۷ واحد درصد و شاخص سالانه آن رقم ۹۶٫۶ واحد درصد را نشان می‌دهند. بدین ترتیب شهروندان برای خرید موادغذایی، نوشیدنی و دخانیات نسبت به مهر سال ۱۴۰۰ به‌طور میانگین باید ۷۰٫۷ واحد درصد پول بیشتری پرداخته‌اند. رشد تورم در آبان نیز تداوم داشته و طبق گزارش مرکز آمار ایران تورم ماهانه در آبان ۳۰٫۱ درصد نسبت به مهرماه رشد کرده است. در عین حال به حرکت درآمدن قیمت‌ها در بازار سکه، ارز، طلا، خودرو و مسکن گواه آن است که دولت برنامه اقتصادی مشخصی در این حوزه ندارد. مهدی پازوکی از جمله کسانی است که انتقاداتی تند را به عملکرد اقتصادی دولت وارد دانسته و معتقد است برنامه‌ای در این میان به چشم نمی‌خورد. در این میان فرانکشت اقتصادی در طول این مدت هیچ واکنش مشخصی نسبت به تحولات اقتصادی نشان نداده است. قیمت هر متر مسکن در تهران در مرداد ۱۴۰۰ برابر با ۳۹ میلیون و هفتصد هزار تومان و قیمت هر متر مسکن در تهران در آبان ۱۴۰۱ برابر با ۴۶ میلیون و ۷۰۱ هزار تومان بوده است. این بدان معناست در همین دوره زمانی هر متر مسکن در تهران به‌طور متوسط ۱۷ میلیون تومان گران شده است. میزان افزایش نرخ سکه تمام بهار آزادی نیز ۶ میلیون و ۵۵۵ هزار تومان بوده است، چرا که قیمت سکه از ۱۲ میلیون و ۱۲۰ هزار تومان به ۱۸ میلیون و ۶۷۵ هزار تومان رسیده است. خودروی پراید در فاصله مرداد سال ۱۴۰۰ تاکنون ۷۲ میلیون تومان افزایش داشته و از ۱۵۰ میلیون تومان به ۲۲۲ میلیون تومان رسیده است. این افزایش قیمت برای خودروی ۲۰۶ تیپ ۲ برابر با ۱۳۵ میلیون تومان و برای دنا ۱۶۵ میلیون بوده است. دلار و یورو رو به بازار آزاد حدود ۱۰ هزار و سیصد و نه هزار و ۱۰۰ تومان گران شده‌اند. دلار در ۳۱ مرداد ۱۴۰۰ قیمتی در حدود ۲۶ هزار و ۹۱۱ تومان و در حال حاضر قیمتی در حدود ۳۲ هزار و ۲۵۰ تومان دارد. باید دید فرمانده اقتصادی ایران در این وضعیت اقتصادی چه تصمیماتی گرفته و برای برون‌رفت از این بحران چه می‌کند؟

◀ چه کسی به رئیس‌جمهوری آمار می‌دهد؟

این سوال مهمی است که چه کسی به نمونه، رئیس‌جمهوری آمار می‌دهد؟ در آخرین روز شانزدهم آذرماه در جمع دانشجویان ارائه کرد. رئیس‌در دفاع از عملکرد خود در بخش اشتغال گفته است: «با اینکه جداول ایجاد شده در یک سال گذشته، در عمل به این وعده خود عقب نیستیم.» این در حالی است که بررسی‌ها نشان می‌دهد حدود ۷۱۱ هزار نفر از کسانی که تابستان پارسال بیکار بوده‌اند، در تابستان سالجاری دیگر جویای شغل نشده‌اند. به عبارت دیگر ۵٫۲۸ درصد از بیکاران تابستان سال گذشته، در تابستان ۱۴۰۱ پیدا کردن شغل ناپسند شده‌اند. حتی خبرگزاری خانه ملت، رسانه رسمی مجلس نوشت: «با اینکه جداول مربوط به تخصیص بودجه بندی الف تبصره ۱۸ درباره اشتغالزایی در رسانه‌ها منتشر شده و حاکی از عملکرد صفر دولت» در تخصیص این بودجه است اما خبرگزاری دولتی اپرنا، آمار تخصیص بودجه اشتغال سال ۱۴۰۰ را به عنوان عملکرد سال ۱۴۰۱ منتشر کرد.» این وضعیت در بخش تورم نیز وجود دارد. شه‌ریور مطالبه امسال بود که رئیس‌جمهور در نشست مطبوعاتی خود گفت که تورم در یک سال اول دولت ۲۰ درصد کاهش پیدا کرده است. او گفته بود: «تورم فعلی ۵۰۴٫۰ درصد است؛